

Gazeta Lipnowska

Organ Powiatowego Związku Komunalnego.

Abonament

wynosi rocznie 10,80 zł, kwartalnie 2,70 zł, miesięcznie 0,90 zł. Z dostawą pocztową zł 2,89 kwart., 97 gr miesięcz.
-: Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują prenumeratę. -:

Ogłoszenia

na 4-lamowej stronicie za milimetr 15 gr. Częstsze ogłoszenia rabat. Wszystkie biura reklamowe przyjmują ogłoszenia. Cena egz. pojedyncz. 25 gr.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków lub tp., wydawnictwo nie odpowiada za niedostarczenie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania.

№ 3.

Lipno, dnia 16 marca 1929 r.

Rok I.

Niepamiętna zima.

Zima tegoroczna jest wprost zimą niepamiętną. Mrozy takie, jakie przeżyliśmy, notowane były w ubiegłym stuleciu bardzo rzadko.

Trwające od grudnia prawdziwie syberyjskie mrozy, dochodziły do 35—40 stopni. Powodowały one ciężkie momenty w życiu gospodarczym kraju. Komunikacja kolejowa była nader utrudniona; zasypanie śnieżne, wytwarzanie się stwardniałych warstw lodu na szynach, pęknięcie szyn kolejowych, zamrażanie smarów w maźnicach wagonów, psucie się parowozów w drodze, pęknięcie drutów telefonicznych i telegraficznych, zamrażanie pomp kolejowych, — wszystko to tamowało normalny ruch kolejowy. Połączenia telefoniczne i telegraficzne były do tego stopnia przerywane, że prowincja była odcięta zupełnie od stolicy, stolica zaś od Europy.

Płytkie jeziora zamarziły prawie zupełnie do dna. Wiele bardzo studzien pozamarzało, powodując trudności w uzyskaniu wody do potrzeb niezbędnych. —

W większych miastach dawał się dotkliwie odczuwać brak opału: transporty z węglem nie dochodziły regularnie.

Wobec niskiej temperatury w szkołach, zajęcia szkolne były przerywane. —

Odmrażanie rąk, nóg, nosów i uszów było stałym objawem.

Po srogich mrozach nastąpiły zamiecie śnieżne. Z godziny na godzinę wyrastały na szlakach kolejowych olbrz. barykady nie do przebycia. W okr. szalejącej śnieżycy komunikacja na wszystkich liniach

kolejowych odbywała się z wielkim trudem przy pomocy pługów odśnieżnych. Zdarzało się często, iż dopiero po kilku godzinach udawało się uwolnić ciąg z zasp śnieżnych. Praca była utrudniona z powodu zamieci i silnego wiatru, który ponownie zasypywał tory. Najtragiczniej przedstawiała się jednak sytuacja w dyrekcjach gdańskiej, wileńskiej, krakowskiej i stanisławowskiej. Do dyrekcji lwowskiej i stanisławowskiej były wysłane ekspedycje ratownicze.

Zamiecie śnieżne potworzyły ogromne zasy na szosach i drogach, które częstokroć zniknęły zupełnie pod masami śniegu. Zasy śnieżne były tak wielkie, że nawet podróż saniami była połączona z nadzwyczajnymi trudnościami. Wszelkie nadzieje na rychłe wznowienie komunikacji samochodowej przysnęły.

Od szeregu dni termometr zaczął iść w górę... Wstąpiła w serca ludzkie nadzieja, iż zimie i srogim mrozom przyszedł kres; minęła katastrofa owych nocy i dni „syberyjskiego“ mrozu. Zapytywano, w myśl popularnego przysłowia, czy nam „Święty Maciej zimę straci, czy z bogaci“? Nastąpiła konsternacja: mroź, przywdziałwszy siedmiomilowe buty, leciał wciąż naprzód, utrzymując się w swej sile. W końcu nastąpiła lekka odwilż, lecz przeplatana jest jeszcze mrozem, który dochodzi w nocy do 10 stopni, a nawet odczuwa się i w dzień, pomimo przygrzewającego słońca, które, miejmy nadzieję, jednak zwycięży. —

Niewyzyskane bogactwa.

Przy przewożeniu zarybku w beczce i po przyjeździe nad przeznaczoną do wpuszczania karpików wodę, trzeba beczkę na wozie nachylić, ulać $\frac{2}{3}$ wody, beczkę zestawić na ziemię i wszystkie karpiki razem z resztą wody wylać do przygotowanego wcześniej dołka, napełnionego także wodą. Z tego dołka można delikatnie wybrać do kubelka z wodą tyle karpia ile ma się wpuścić do danego stawku i roznieść je na miejsce przeznaczenia. Młode karpiki są to rybki bardzo delikatne, wszelkie zbyt mocne ściśnięcie ich, zardrażnienie może spowodować później chorobę i śmierć.

Przed wpuszczeniem karpia trzeba się starać wyłapać większe szczupaki, mniejsze roczne wielkiej krzywdy karpikom wpuszczonym nie robią. Już po 2-3 miesiącach karpie przegonią wzrost i wagę szczupaka i te ostatnie przestaną być dla nich niebezpieczne. Przy obsadzie 1 karp na pręt kwadratowy wody (lub najwyżej 3 rybki na 2 pręty) już od połowy

czerweca wpuszczonym karpikom dobrze będzie dodawać pokarmu, sypiąc rano lub przed wieczorem możliwie w cichą pogodę na powierzchnię wody potrochu żytniej 70 proc. mąki lub kartofli pogniecionych albo postrutowanego łubinu. Kartofle i łubin lepiej jest sypać na stoły z desek umieszczone pod wodą na jakie 8—10 cali. Stoły te powinny być cokolwiek nachylone ku środkowi wody, ażeby rybam łatwiej było pokarm na nich leżący zbierać. Ilość pokarmu powinna być taka, ażeby na drugi dzień nic już na stołach nie pozostawało, jeżeli pozostaje to ilość pokarmu zmniejszyć. Bardzo dobrze gdy brzegi bagienka lub stawku są zarośnięte, gdyż takie trawy w wodzie rosnące są ulubionym miejscem żerowania karpia w nagromadzonym tam światku przeróżnych drobnych żyjątek, już to składających swe jajka na liściach i łodygach roślin, już szukających ukrycia przed nadmiernym skwarem słonecznym, już ucieczki przed silniejszą, żarłocznymi okazami fauny wodnej.

Bardzo jest dobrze, jeżeli do stawku polnego, bagienka lub torfniaku ścieka nie tylko woda z pól po deszczu, ale nawet i gnojówka. Tej ostatniej nie można jednak wpuszczać zbyt wielkiej ilości, tak samo nie wolno w wodzie gdzie są karpie myć owiec, pławić koni, bydło zaś może do takiej wody wchodzić. Pożądane jest by do stawków i bagien, gdzie są karpie pourządzane były ścieki burzowe, to jest, ażeby po każdym ulewnym deszczu jak największe ilości opadów wodnych z pobliskiego terenu ściekały tam, przynosząc ze sobą wielkie ilości nawozu i części organicznych, które powodują większy przyrost ilości planktonu, a przez to i karpia.

Ponieważ samowolne łowienie wsadzonych ryb, prawo uważa za zwyczajną kradzież i karze za to więzieniem, można nie obawiać się o wykradanie karpia, tembardziej, że wyłowienie ich siecią połączone jest z dużymi trudnościami. Jeżeli kto nie chce w pierwszym roku na jesieni wylawiać funtowych już karpia, to może je pozostawić na zimę o ile woda jest głębsza i do dna nie zamarza. W tym ostatnim wypadku wraz z nastaniem większych mrozów, trzeba robić przeręble w stosunku jednego na 40—50 przętów kwadratowych przestrzeni lodu. Przeręble te na noc, gdy mróz się wzmacza, przykrywać umyślnie zrobioną grubą matą słomianą i takową znów przykrywać śniegiem; na dzień można matę zdejmować i wodę w przeręblu raz na dzień przez pięć minut przelewać z góry na dół łopatą.

W ten sposób karpie można trzymać przez zimy parę lat, lecz nie dłużej jednak jak 3—4 lata, gdyż karpie starsze, ważące już od 6 do 10 kg. mają taką dużą wartość, że uduszenie się ich pod lodem, naraziłoby właściciela na poważne straty. Najlepiej jest po 2—3 latach w końcu września lub na początku

października wodę spompować i karpie wszystkie wylapać. Wystarczy bardzo często wypompowanie połowy wody, zależy to od rodzaju dna i brzegów.

Karpie dwu lub trzy-letnie przedstawiają obecnie taką wartość, że pompowanie wody oplaca się zupełnie. Wylapane karpie w jesieni albo się sprzedaje zaraz umówionemu kupcowi, który powinien dać na nie zadatek, albo też można je przechowywać do wigilji w sadzach byle blisko domu. Sadz najlepiej urządzić w bieżącej wodzie o ile takowa płynie przy domu. Ostatecznie sadze można urządzić i w stojącej wodzie, lecz gwarancja przechowania ryb w żywym stanie staje się mniejsza. Może on być zrobionym z pudła dużego, z beczki, lub też z umyślnie na ten cel zrobionej rury cementowej, w której w dolnej połowie porobione będą otwory, mniejsze niż ryby, a przez które woda ciągle by się odświeżała. Otwory takie muszą być bardzo gęste.

W celu wydostania wszystkich ryb lub kilku, dopasowuje się do średnicy rur dno dziurkowane, w które na środku przymocowuje się pręt drewniany, opuszcza się na dno sadzu przed wpuszczeniem ryb, a później gdy potrzeba, dno wyciąga się do góry o tyle ażeby ryby się pokazały i wtedy bierze się tyle ile potrzeba, resztę zaś opuszcza się zpowrotem na dno.

Taki sadz powinien mieć u góry fugę i wrobione przy robocie rury, zawiasy, skobel, ażeby móc go zamknąć na kłódkę. Sadz powinien stać w wodzie o jakie pięć, sześć kroków od brzegu, gdy zaś potrzeba do niego dojść — to się kładzie deskę, po której dochodzi się do sadza, jak po moście, a później deskę zabiera się zpowrotem, by w ten sposób utrudnić dostęp do sadzu, znajdującego się w wodzie o parę kroków od brzegu. —

L. Chełmicki.

Hodowla jedwabników jako poboczne zajęcie rolnika.

Jedwabnictwo jest jednym z najstarszych przemysłów na świecie, zrodził się bowiem w tak odległych wiekach, że dotychczas historycy nie potrafili z całą ścisłością określić. Ojczyzną jedwabnika morowego są Chiny, gdzie ongiś spotykany był w stanie dzikim. Z biegiem czasu został udomowiony i hodowany przez człowieka pod dachem.

Chiny zatem były długie czasy jedynym dostawcą przędzy i tkanin jedwabnych dla całego świata. Dopiero w 460 roku po Narodzeniu Chrystusa Pana Chiny utraciły ten monopol, gdyż jedwabnictwo zaczęło się rozwijać również w Japonii, gdzie doszło do wysokiego stopnia rozkwitu. Następnie jedwabnictwo rozwinęło się w Indjach i Persji. W roku 1434 morwa biała została przeniesiona do Włoch, a w końcu tegoż wieku dostaje się dalej, bo do Francji. W Polsce, począwszy od XVIII wieku, ślamazarnie, ale stale hodowla jedwabników posuwa się naprzód. Powstają w międzyczasie Towarzystwa i spółki jedwabnicze, które z różnych powodów jedwabnictwa w Polsce rozpowszechnić nie zdołały, to jednak przyczyniły się do rozpowszechnienia drzew morwowych, które zachowały się do dnia dzisiejszego, w znacznej liczbie ułatwiając obecnie działalność na tem polu.

Utworzona w 1924 r. pierwsza w Polsce Doświadczalna Stacja Jedwabnicza w Milanówku pod Warszawą, postawiła sobie za zadanie, oprócz badań nad jedwabnikiem i drzewem morwowym w Polsce, również rozpowszechnienie tego przemysłu w kraju. Doszła ona do przekonania, że Polska posiada wszystkie warunki, związane z hodowlą jedwabników, a przede wszystkim naturalne i ekonomiczne.

Drzewa morwowe rosną b. dobrze, nawet w najsurowszych pod względem klimatu, częściach kraju. Potrzebna do hodowli temperatura 16—18° R. zawsze u nas w czerwcu, tembardziej w pomieszczeniach pod dachem można utrzymać. Zasadniczym powodem

natury ekonomiczno-społecznej, dla którego hodowla jedwabników nie tylko może, lecz powinna się rozpowszechnić w naszym kraju, jest jego charakter wybitnie rolniczy, dający źródło dochodów dla gospodarstwa.

Gospodarz, pracując przedewszystkiem jako rolnik i hodowca, zwraca się jednocześnie do pokrewnych gałęzi, jak ogrodnictwo, sadownictwo, bartnictwo, rybołówstwo itp., które uzupełniają niedobory, a należycie prowadzone zapewniają gospodarzowi lepszy byt. Do tych właśnie ubocznych zajęć rolnika, należy również hodowla jedwabników, stanowiąc sezonowe, dodatkowe zajęcia rolnika trwające bardzo krótko, bo zaledwie 6 tygodni, przepadają przytem w okresie, gdy jest najmniej robót w polu (czerwiec) hodowla jedwabników wymaga minimalnych nakładów pieniężnych, przyczem dostarcza surowca wysokocennego, niepodlegającego psuciu, o łatwym zbyciu, gdyż Centr. Dośw. Stacja Jedwabnicza w Milanówku kupuje każdą ilość, płacąc wyżej cen rynków światowych.

Wyżej wspomniane cechy i zalety hodowli jedwabników, skłaniają do bliższego zapoznania się z samą hodowlą i jedwabnikiem.

Z małego jajeczka, wielkości ziarenka maku wylęga się gąsienica, która w przeciągu miesiąca, karmiąc się liśćmi morwy białej (*morus alba*) dochodzi do wielkości wskazującego palca (7—10 cm). Pod koniec wydziela ona z otworu pod główką ciecz stygnącą na powietrzu, to jest właśnie ten cenny jedwab, którym się owija, tworząc osłonkę w rodzaju wielkości jajka gołębiego. Wysłana w ten sposób nitka dochodzi długości 1500 mtr. a nawet w niektórych wypadkach i więcej. Są to tak zwane oprzędy „kokony”. W sposób bardzo prosty otrzymane nitki służą do sporządzenia jedwabnych tkanin i wogóle wszelkich wyrobów jedwabnych.

Do niezbędnych warunków przy hodowli jedwabników należą w pierwszym rzędzie drzewa morwowe i to morwy białej oraz pomieszczenie odpowiednie, czyli tak zwana „wychowalnia“

A teraz parę słów o samej hodowli jedwabników. Hodowlę jedwabników przeprowadzać można najlepiej w pomieszczeniach mieszkalnych z uwagi na możność utrzymania równomiernej temperatury. Mogą być wprawdzie użyte do tego celu spichlerze, strychy pod dachem słomianym lub z gontów o ile odpowiadają następującym warunkom: pomieszczenie powinno być 1) czyste, 2) suche, 3) widne, 4) dużo czystego powietrza t. j. łatwe do przewietrzenia, 5) posiadać winno piecyk dla wyrównania temperatury w czasie chłodnych i słotnych dni. Piecyk taki nieodzowny jest nietylko w naszym klimacie, lecz również w wychowalniach całego świata, a to w celu utrzymania stałej temperatury. Zdaża się nieraz, że przez szereg lat nie zachodzi potrzeba ogrzewania wychowalni, gdyż potrzebną temperaturę 16—18° R. daje się bez użycia pieców utrzymać. Jednakże piec jest nieodzowny w wypadku gdy temperatura w czasie dni chłodnych i słotnych nagle się obniży, bo chociaż temperatura niższa od 16° R. nie szkodzi gąsiennicom, to jednak rozwój ich zostaje opóźniony.

Hodowlę jedwabników rozpoczyna się na wiosnę, w tym czasie gdy się ukazują pierwsze listki morwy to jest około 15 maja. Zawczasu przygotowane jajeczka ożywia się, przechowując je najpierw w chłodnym, a potem coraz cieplejszym pomieszczeniu. Po 10 dniach wylęgają się małe gąsiennice, które hodowca przenosi na półkę, nakrytą arkuszami czystego papieru, tak zwane podestanie.

Młode gąsiennice karmi się pokrajanymi drobno, młodemi listkami morwy. Codziennie, lub co najmniej rano hodowca nakłada na gąsiennice początkowo kawałki tiulu z małymi otworkami tak zwane „zdejmniki“, na które nasypuje drobno usiekane listki. Gąsiennice w poszukiwaniu świeżego pokarmu przechodzą przez otwory do góry. Skoro już wszystkie przejdą wówczas podnosi się „zdejmnik“ do góry i przenosi się na inne miejsce, z dolnego zaś podestania zamiata się listki i zanieczyszczenia. W bardzo krótkim czasie gąsiennice rozrastają się tak, że jako zdejmniki używać należy już papier odpowiednio podziurkowany, który w miarę wzrostu gąsiennic musi być zawczasu przygotowany. Wzrost gąsiennic jest bardzo szybki, tak, że waga ich pierwotna o kilka tysięcy razy powiększa się. Pod koniec życia gąsiennic przygotowuje się dla nich tak zwane „oprzedniki“. W tym celu przypina się do półek gałązki z liśćmi, unikając gałązki roślin kojących lub wydzielających woń, mogą być również użyte grube wiory i papier w odpowiedni sposób składany. Na tych to poprzednich gąsiennice zwijają swoje oprędy o kształcie owalnym. Barwa oprzędów może być biała, kremowa, żółta, pomarańczowa, seledynowa, rzadziej już różowa lub niebieska. Zależne jest to od rasy, warunków hodowli i t. p. Te właśnie piękne oprędy zbiera hodowca i już ma gotowy materiał do sprzedaży. Jednakże hodowca nie zawsze znajduje czas na zbycie tego towaru w stanie surowym,

ponieważ wysyłka jego musiałaby nastąpić niezwłocznie z uwagi na to, że zamknięte w oprzędach larwy jedwabnika po pewnym czasie 2—3 tygodnie zamieniają się na motyl, takowy zepsułyby, wydobywając się na świat. Chcąc zatem zatrzymać oprędy przez czas dłuższy u siebie, trzeba je „zamorzyć“. Zamarzanie skutecznie się w sposób następujący: w dwa tygodnie mniej więcej po utworzeniu się oprzędów, kładzie się je do sit po dwie lub trzy warstwy, które stawia się na kotle z wrzącą wodą, wszystko to przykrywa się płótnem i przetrzymuje podczas wrzenia wody 15 do 20 minut. Po tym czasie poczwarki zamierają. Wówczas należy oprędy wysuszyć przechowując je w miejscu przewiewnym i suchym oraz zabezpieczając przed myszami które mogą oprędy zepsuć. Oprędy wysuszone można przechowywać przez czas długi bez narażenia się na ich zepsucie. Nie traci się również na wartości oprzędów przez wysuszenie, ponieważ cena za oprędy suche jest znacznie wyższa, jak za oprędy w stanie surowym.

Praca w wychowalni jest bardzo łatwa, mogą ją wykonywać kobiety, ludzie starzy, a nawet dzieci. Urządzenie wychowalni jest również nie kosztowne i ogranicza się prawie wyłącznie do nabycia papieru oraz jajeczek, cena których wynosi 60 gr. za jeden gram. Oczywiście posiadanie własnych morw jest konieczne, ażeby hodowla się opłacała. Dochód z hodowli zależny jest od jej rozmiarów i od ilości posiadanych drzew morwowych. Badania przeprowadzone w tym kierunku dowiodły, że przeciętna hodowla jedwabników z 25 gramów jajeczek t. j. taka któraby się w naszych warunkach najbardziej nadawała dla drobnych rolników, wymaga mniej więcej 20 drzew dwudziestoletnich względnie odpowiednio mniejszą lub większą drzew starszych albo młodszych. Zależne to jest od ilości liści na drzewach oraz ich przyrostu. Kalkulacja dochodu z hodowli 25 gramów jajeczek przedstawia się następująco:

Nakład: 25 gr. jajeczek	Dochód: 60 kg. 'oprę-
po 60 gr. . . . . 15 zł	dow surowych
papier do hodowli . . . . . 35 zł	po 9 zł 50 gr = 570 zł
opał i drobne koszty . . . . . 15 zł	czysty zysk — 500 zł
amortyz. sprzętów hodowlan. 5 zł	
razem 70 zł	

Porównując ten dochód z dochodami innych gałęzi przekonamy się, że chcąc otrzymać 570 złotych trzeba sprzedać 19 korcy żyta, lub 100 do 114 korcy buraków cukrowych, albo 1900 litrów mleka, wreszcie 3500 do 3800 sztuk jaj, nie biorąc przytem tego pod uwagę, że hodowla jedwabników wymaga znacznie mniejszego nakładu pracy i czasu, jak powyżej wymienione źródła dochodu rolnika. Hodowla jedwabnika trwa od 6 do 8 tygodni i w tym czasie może hodowca z powodzeniem wykonywać i inne zajęcia gospodarcze. Wypada zaś przedewszystkiem w tym okresie, gdy rolnik ma wiele swobodnego czasu.

W następnej pogadance zaznajomię czytelników z hodowlą morwy białej.

⇒ DZIAŁ GOSPODARCZY ⇐

Jak ratować zmarznięte owoce. Mrozy, jakie panowały w ciągu mies. stycznia i do niedawna, dokuczyły niejednemu, a wiele też wyrządziły fatalnych niespodzianek w ogrodach, sadach i szkółkach drzew owocowych, szczególnie w przechowalniach i piwnicach, gdzie owoce zostały do-

tknięte mrozem. Takie owoce dotknięte mrozem dają się często jeszcze uratować, szczególnie te, które niezbyt długo były wystawione na działanie mrozu, lub gdy niebardzo zostały dotknięte. W tym wypadku starać się trzeba o podniesienie temperatury w przechowalni o kilka stopni powyżej zera, ale podnoszenie to powinno się odbywać bardzo powoli, bo w przeciwnym razie nagłe podwyższenie ciepła zabija natychmiast tkanki owoców.

Raptowne podniesienie ciepła następuje wtedy, gdy zlewamy ciepłą wodą lód wytworzony w tkankach owoców. Lód pod wpływem tej ciepłoty topnieje, a sok owocowy nie wraca do komórek, lecz spływa po owocu i wówczas owoc taki z braku tych soków marszczy się i gnije.

Pamiętać należy również i o tem, że owoce, dotknięte mrozem są bardzo kruche, a więc też łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, zatem te wszystkie zabiegi przemawiają, by owoców nie dotykać ręką, gdy są zmarznięte.

Ponieważ zmarznięte owoce rzadko kiedy uratować można, przeto wielką uwagę powinniśmy zwrócić na to, aby temperatura piwnic nie opadła poniżej zera.

W przechowalniach czy piwnicach, gdzie owoc przechowuje się winien znajdować się termometr. O ile obawiamy się silnego mrozu przechowalnię należy wówczas opalić zwyczajną dużą lampą naftową, względnie przenośnym piecykiem.

Antoni Gładysz instr. ogr.

W sprawie powłok lodowych na polach.

Coraz silniej operujące południową porą słońce, zaś silne mrozy wieczorowe i nocne sprawiają, że na polach wytwarzają się skorupy lodowe, które bardzo ujemnie wpływają na zasiewy ozime, wogóle na śpiące rośliny.

Zły wpływ polega na tem, że taka powłoka lodowa na całych wielkich przestrzeniach, odcina dostęp powietrza, którego śpiące rośliny, aczkolwiek w zmniejszonej ilości jednak koniecznie potrzebują. Brak powietrza doprowadzić może do daleko idących szkód, od których bronić się wypada.

Jedyną radą jest usunięcie zła. Trudno nam to zrobić na całej przestrzeni naszych pól, wystarczy tylko częściowe zniszczenie skorupy. Wykonać to możemy albo inwentarzem na większych kawałkach, albo sami. W pierwszym wypadku przejeżdżamy zagon w zagon, konno nasze pole, wskutek czego konie kopytami skorupę połamią dopuszczając dostateczną ilość powietrza pod skorupę lodową. W drugim wypadku, brodząc własnymi nogami, spowodujemy ten sam skutek. Jak więc widzimy, zabieg prosty, a skuteczny tylko go wykonać. Miejsca nawiane na znaczną wysokość należy łopata w odstępach przebrać do gruntu, a zyskamy rzecz podwójną, raz dopuścimy powietrze, powtóre przy tajaniu ułatwienie dostępu promieniom ciepłym do gruntu, a przez to ułatwimy niepomierne tajanie całej zasy.

Zagroda Wzorowa.

Z życia miejscowego.

Obchód ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego. W związku ze zbliżającym się dniem 19 marca niektóre organizacje społeczne czynią przygotowania do obchodu Imienin Marszałka Piłsudskiego. W dn. 6 marca rb. w Lipnie zawiązał się Powiatowy Komitet Obchodu, do którego weszło dwudziestu paru przedstawicieli różnych instytucji społecznych. Dla opracowania szczegółów obchodu wyłoniono prezydium w składzie następujących osób: 1. Starosty P. Krzyżanowskiego,

2. Sędziego Chelmskiego, 3. Mecenasa Kellera, 4. Doktora Górnickiego, 5. Dyrektora Drzewińskiego, 6. Inspektora Kolejki Nowickiego, 7. Inspektora Szkolnego Krogulskiego, 8. Zastępcy Inspektora Kęckiego, 9. Profesora Przemienieckiego i 10. P. Jankowskiego.

Z uwagi na przypadającą w dniu 17 marca niedzielę postanowiono obchód ku czci Marszałka zamiast 19 marca urządzić dwa dni wcześniej, aby nie odrywać ludzi od codziennej pracy. Niewątpliwie będzie to odpowiadało znanemu aforyzmowi Marszałka:

„Idą czasy których znamieniem będzie wyścig pracy jak przedtem był wyścig żelaza, jak przedtem był wyścig krwi“.

W Dobrzyniu n/W. Komitet lokalny powstał z inicjatywy miejscowego Dziekana i Proboszcza Ks. Leonarda Lipki, który powołał do pracy najważniejszych przedstawicieli miejscowego społeczeństwa. Podobne Komitety powstaną we wszystkich gminach powiatu, oraz poszczególnych większych miejscowościach.—

Miejski Komitet Obchodu Imienin Marszałka Piłsudskiego w Lipnie. W sali Rady Miejskiej miasta Lipna dnia 9-go marca roku bież. odbyło się, zwołane z inicjatywy burmistrza p. Z. Uzarowicza, zebranie organizacyjne Miejskiego Komitetu Obchodu Imienin Budowniczego Państwa Polskiego, Wodza Narodu, Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na zebranie przybyli przedstawiciele organizacji społecznych, kulturalno-oświatowych, zawodowych, gospodarczych, szkół, urzędów i t. d.

Zagaił zebranie burmistrz, którego też powołano na przewodniczącego. Po omówieniu spraw ogólnych, związanych z obchodem, wybrano Komitet w składzie 16 osób, poruczając mu urządzenie obchodu i wypracowanie programu. Komitet podzielił się na 3 sekcje: pochodową, akademii i finansową. Prezydium Komitetu stanowią: burmistrz p. Z. Uzarowicz—prezes, dyrektor gimnazjum p. Wł. Drzewiński — wice-prezes i przewodniczący sekcji akademii, kierownik szkoły powszechnej żeńskiej p. M. Majewski — skarbnik i przewodniczący sekcji finansowej, urzędnik Kasy Skarbowej p. J. Krzemiński — sekretarz i oficer instrukcyjny, por. A. Lamecki — przewodniczący sekcji pochodowej. Ponadto udział w Komitecie biorą pp.: Ciszewski Z. — zast. starszego cechu rzeźników, Dr. Maciejewski K. —prezes Straży Pożarnej, Frank A. M. — członek zarządu Gm Żyd., Górecki J. — kapelmistrz orkiestry Straży Pożarnej, Ilnicki L. — profesor gimnazjum, Jankowski J. — starszy cechu rymarzy, Michałowski K. — profesor gimnazjum, Przemieniecki L. — prezes Zw. Strzeleckiego, Sosnowski Z. profesor, wice-burmistrz, Winnicki W. — kierownik szkoły powszechnej męskiej, Winnicki Z. — prezes T-wa „Lira“, Witecki C. — naczelnik Straży Pożarnej, Wolski B. — profesor gimnazjum.

Program obchodu ostatecznie zostanie opracowany na najbliższym posiedzeniu Komitetu. Prace prezydium i poszczególnych sekcji są w pełnym biegu. Uroczystości rozpoczną się już w dniu 17 marca r. b.

Powiatowy Komitet P. W. i W. Fizyczne-
go. W dniu 8 marca rb. miało miejsce posiedze-
 nie Powiatowego Komitetu P.W. i W. F. pod prze-
 wodnictwem Starosty Pana Krzyżanowskiego. Na
 wstępie Przewodniczący zakomunikował zebraniu,
 iż jest to ostatnie posiedzenie w dotychczasowym
 składzie, bowiem P. Wojewoda Warszawski, jako
 Przewodniczący Warszawskiego Komitetu Woje-
 wódzkiego P.W. i W.F. zarządził rozwiązanie ko-
 mitetu i powołanie doń nowych członków. Zarzą-
 dzenie niewątpliwie słuszne, ponieważ dało się
 wyczuwać już brak należytego zainteresowania ze
 strony poszczególnych członków, jakie wymagają
 z punktu widzenia państwowego tak ważne sprawy
 jak P.W. Pan Starosta w swoim wywodzie
 podkreślił, że Komitet Powiatowy posiadał wszy-
 stkie członki fizyczne do wykonywania pewnych
 prac fizycznych, brak mu natomiast było duszy,
 która jest podstawą twórczej działalności każdego
 zespołu. Brak właśnie tej duszy spowodował, że
 Komitet P. W. nie może się pochwalić takimi wy-
 nikami, jakie powinien był osiągnąć pomimo, że
 był należycie subsydjowany przez Sejmik.

Z ust Pana Starosty dowiedzieliśmy się rów-
 nież, że w zamierzeniach przyszłego Powiatowego
 Komitetu P. W. i W. F. leży pobudowanie sali gim-
 nastycznej i boiska. Na cel ten przerobiona ma
 być część magazynu leżącego przy szosie Włoc-
 ławskiej.

Było rzeczą charakterystyczną, że opinia o
 niedostatecznej działalności członków Powiatowe-
 go Komitetu P. W. i W. F. była solidarną.

Mamy nadzieję, że Komitet w nowym składzie
 ożywiony myślą państwową-twórczą przy zamknię-

ciu swej kadencji będzie mógł się pochwalić le p-
 szymi wynikami.

Miła pracownica. Służąca, Czerwińska
 Stanisława, lat 21, podczas sprzeczki rzuciła krze-
 słem w swą pracodawczynię Perłę Kamień, za-
 mieszkałą w Lubiczu, trafiając ją w głowę. Po-
 turbowaną Perłę Kamień przywieziono do szpitala
 zaś krewką pracownicę przekazano w pewne ręce
 p. Sędziego śledczego.

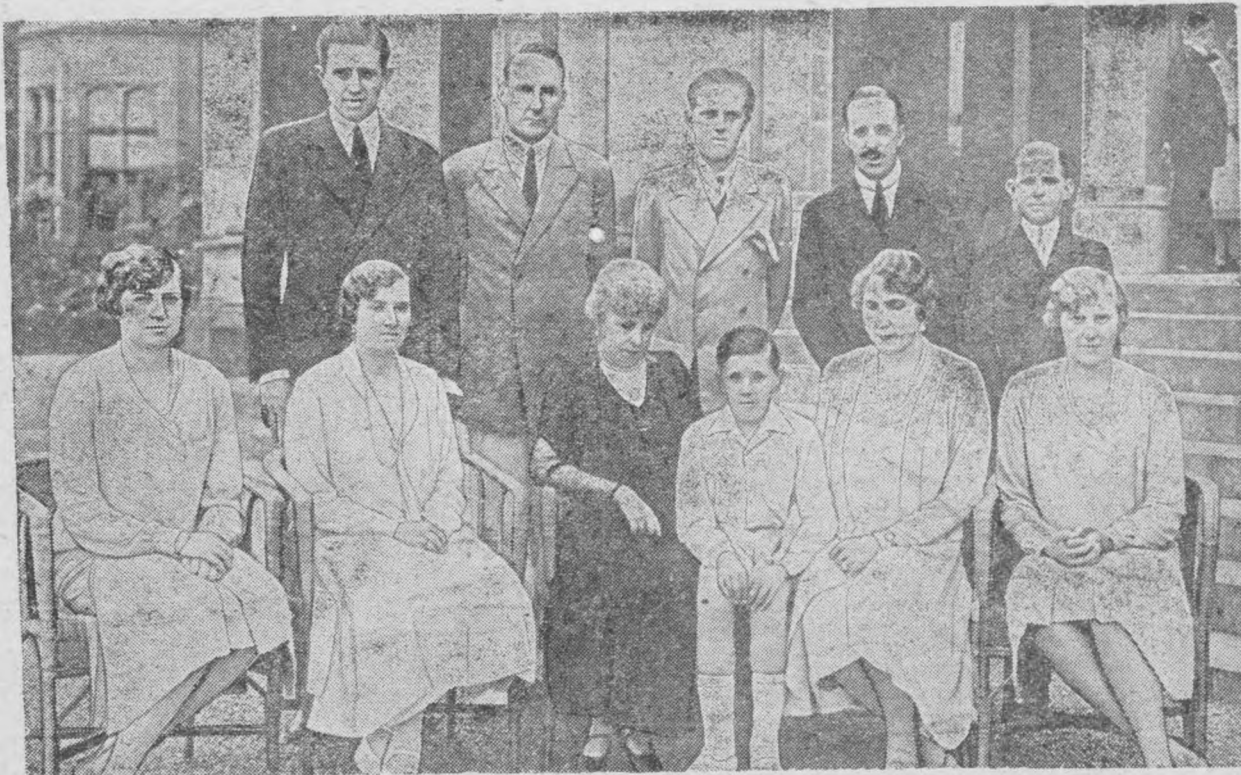
Kradzione nie tuczy. W dniu 4-go marca
 właścicielowi majątku Brzeźno gm. Borowniki
 p Tymieniakiemu Januszowi, skradziono z kurnika
 dwa indory wartości około 50 zł. Policja już jest
 na tropie złodzieji.

Z dymem. W dniu 5. marca br. zameldowano
 na posterunku policji w Wielkiem, że w dniu 2-go
 bm. powstał pożar w gospodarstwie p. Mieczysła-
 wa Miskiewicza z Huty Głodowo gmina Czarne.
 Pożar strawił dom mieszkalny oraz stodołę. Stra-
 ty wynoszą około 8000 zł. Pożar powstał wskutek
 nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Zebranie gminne. W dniu 7 i 8 bm. odby-
 ły się zebrania gminne gminy Skępe i Mazowsze
 przy dużej liczbie obecnych gospodarzy. Na ze-
 braniach tych uchwalono projekty budżetów gmin-
 nych na rok 1929/30.

Podkreślić należy współdziałanie gm. Mazow-
 sze z organami policji w tępieniu przestępczości,
 wyrazem czego jest wstawienie do budżetu 300 zł
 za zakup jednego roweru dla miejscowego poste-
 runku.

Powszechna Wystawa Krajowa w Poz-
naniu, budzi szerokie zainteresowanie nie tylko
 organizacyj społecznych i gospodarczych lecz tak-

Ślub infantki z hr. Zamojskim.

W związku z wiadomością o ślubie hr. Zamojskiego z infantką Alfonsyną.
 Zamieszczamy fotografię hiszpańskiej rodziny królewskiej. Stoją ks. Jaime, ks. Alfons, ks.
 Asturji, król. Alfons, ks. Juan. Siedzą: ks. Beatryczna, ks. Alfonsa, (obecnie hr. Zamojska).
 królowa-wdowa Krystyna (zmarła niedawno), ks. Gonzalo, królowa Wiktorja i ks. Krystyna.

że szerokich warstw ludności. Świadczy o tem organizowanie już obecnie wycieczek zbiorowych do Poznania. Z inicjatywy miejscowej Straży Pożarnej w Bobrownikach odbędzie się wycieczka dla członków straży i sympatyków.

Radzilibyśmy poszczególnym strażom zwracać się o informacje do Zarządu Okręgowego Związku Straży Pożarnej, który zamierza ruch wycieczkowy ująć w ramy planowej akcji, aby zainteresowani wyciągnęli stąd najwięcej korzyści.

Wyrodna matka. We wsi Brzeźno, gminy Borowniki kobieta nieznanego nazwiska pozostawiła u wyrobnika Jabłońskiego chłopczyka około dwóch lat, którym zaopiekował się Urząd Gminny i wszczął poszukiwania matki. Osoby, któreby mogły podać jakiegokolwiek szczegóły w tej sprawie, proszone są o zakomunikowanie ich Urzędowi Gminnemu.

Z kraju.

Senat w dalszym ciągu obraduje nad budżetem Państwa.

Minister Skarbu Gabrjel Czechowicz podał się do dymisji, która przez P. Prezydenta została przyjęta. Kierownictwo Ministerstwa Skarbu zostało poruczone wiceministrowi dr. Tadeuszowi Grodyńskiemu.

W związku z nadaniem przez P. Prezydenta Rzeczypospolitej Krzyża Zasługi 638 rolnikom, którzy pracą swą przyczynili się do podniesienia drobnego rolnictwa w kraju, odbyły się w dniu 10. b. m. w Warszawie uroczystość i dekoracja odznaczonych na Zamku.

Na kongresie inwalidów wojennych Rzpłitej był obecny P. Prezydent Mościcki w towarzystwie ministrów. Kongres ten rozpoczyna nową erę w życiu organizacji inwalidzkiej po upadku, do jakiego doprowadził ją ostatni zarząd związku. Na zjeździe dokonano wyboru nowego Zarządu Z naszego powiatu brali udział w Zjeździe J. Hawiar i Ch. Mondral.

W dniu 17 marca r. b. odbędzie się w Warszawie zjazd organizacyjny b. członków P. O. W. W zjeździe mają prawo uczestniczyć Peowiacy, mogący się wylegitymować z przynależności do b. P. O. W.

W najbliższym czasie ma się rozpocząć w Warszawie nowy kurs policyjny dla kobiet.

Pierwszą kobietą w Polsce na stanowisku sędziego jest p. Wanda Grabińska, która od niedawna pełni obowiązki sędziego do spraw nieletnich.

Prace przygotowawcze do wielkiej wystawy polskiej w Poznaniu są pomimo mrozów w pełnym biegu: dziennie pracuje 1200 osób. Z wiosną mia sto-wystawa będzie gotowa i otworzy bramy gościom z całej Polski i ze świata całego.

Transporty bawełny dla Łodzi mają być skierowane przez Gdańsk lub Gdynię z ominięciem Bremy, przez co zaoszczędzi się sumy płacone

Niemcom za przewóz bawełny z Bremy do granicy polskiej.

W Łodzi w tak zwanej sali Angielskiej odbył się wielki zjazd rabinów. Na zjazd ten przybyła ponadto tak olbrzymia liczba pobożnych żydów, że sala z trudem mogła pomieścić wszystkich uczestników Zjazdu. Z powodu tłoku kilka osób zostało w ścisku i tumulcie ciężko poranionych.

Sejmik makowski podjął inicjatywę wybudowania elewatora zbożowego na 4000 korcy dla magazynowania i obrotu zbożem rolników bez uciekania się do pośredników.

Czterech oficerów litewskich przekroczyło granicę polską, oddając się w ręce władz polskich z prośbą o udzielenie schronienia. Zbiegli oficerowie należeli do spisku przeciw rządowego i mieli być aresztowani.

W pobliżu granicy litewskiej aresztowano kilku wysłanników litewskiego wojskowego wywiadu szpiegowskiego.

Ze świata.

Rada Ligi Narodów.

W Radzie Ligi Narodów toczą się rozprawy o mniejszościach narodowych. Minister Zalewski odczytał deklarację, którą poparł delegat rumuński, Titulescu i angielski, Chamberlain.

Włochy.

Przez Papieża został zamianowany prowizoryczny gabinet dla pełnienia funkcji administracyjnych na obszarze Watykanu. Ogłoszone zostały przepisy o watykańskiej państwowej przynależności obywatelskiej. Wszyscy mieszkańcy miasta watykańskiego, którzy uzyskają zezwolenia na prawo zamieszkiwania w Watykanie, muszą opuścić państwo papieskie.

Lotnicy polscy, przygotowujący się do lotu transatlantyckiego, kpt. Kowalczyk i pilot Klisz, rozpoczęli na lotnisku pod Medjolanem próbné loty. Władze włoskie udzielają lotnikom wszelkiej pomocy.

Rosja.

Nad Mińskiem przeszła niebywała w dziejach fala zimna. Mróz doszedł do 60 st. poniżej zera.

W Permie eksplodowały składy wojskowe. Wybuch spowodowany został przez doświadczenia, czynione z jakimś nowym środkiem wybuchowym.

Attaché japoński kpt. Kojana wobec ataków personalnych na jego osobę przez prasę moskiewską popelniał harakiri. Tragiczna śmierć jego wywołała w całym korpusie dyplomatycznym przygnębiające wrażenie.

Niemcy.

Gabinet Rzeszy wypowiedział się przeciwko udzieleniu Trockiemu wizy wjazdowej i prawa pobytu w Niemczech.

Szwajcaria.

W Genewie spłonął jeden z największych hoteli „La Residence”. Szkody wynoszą około miliona franków szwajcarskich.

Lichtenstejn.

W tych dniach objął władzę książęcą w swem państewku, liczącem 12 000 poddanych, nowy książę Księstwa Lichtenstein, przybierając imię Franciszka I.

Hiszpanja.

W Hiszpanji wykryto nowe sprzysiężenie, mające swą główną siedzibę w Barcelonie.

Ameryka.

Nowy Prezydent Stanów Zjednoczonych Herbert Hoover, znany w Polsce i Europie z akcji samarytańskiej w głodowym okresie powojennym, dnia 4. bm. objął władzę prezydenta od swego poprzednika Calvina Coolidge'a.

Wskutek ciągłych opadów deszczowych w ostatnim czasie stan Georgia, a zwłaszcza okolice m. Atlanta zostały nawiedzone powodzią. Rzeki wystąpiły z brzegów, porywając około 150 zabudowań wiosek i miast, położonych nad wodami.

Dolinę Missisipi w Stanie Teksas nawiedził okropny orkan, który spowodował tam olbrzymie straty. Ofiarą padło 5 miast większych i kilkadziesiąt wiosek, liczba ofiar dochodzi do 1000 ludzi, w tem przeszło 200 zabitych na miejscu przez walące się domy.

W mieście portowym Buenaventura w Kolumbji nastąpił wybuch ładunku dynamitu na jednym z parowców, znajdujących się w porcie. Razem z dynamitem wyleciał w powietrze parowiec „Teutonja“.

Ruch powstańczy w Meksyku przybiera coraz większe rozmiary i ogarnął już kilka stanów. Rząd przypuszcza, że uda mu się wkrótce opanować sytuację.

Wojska rewolucyjne meksykańskie otoczyły półkołem stolicę Meksyku. Indianie łączą się z powstańcami.

Prezydent Hoover oraz nowy rząd amerykański wrogo się odnoszą do powstania Meksyku.

Chiny.

W Pekinie zbuntował się pułk wojsk północnych i rozłokował się w świątyni. Buntownicy zostali osaczeni i rozbrojeni.

Indje.

W Indjach doszło do poważniejszych rozruchów, wywołanych przez przywódców ruchu nacjonalistycznego. Tłumy podniecane są do niszczenia towarów angielskich. Przywódca ruchu rewolucyjnego został aresztowany.

Afganiestan.

Szanse Amanullaha na odzyskanie tronu rosną. Na jego stronę przeszły trzy plemiona, które dotychczas byli doń wrogo usposobione.

Rozmaitości.

Przygotowania akcji ratunkowej na wypadek powodzi. Długa i ostra zima, obfitująca w opady śnieżne, zagraża niebezpieczeństwem powodzi szerokim połaciom kraju, wobec czego władze i całe społeczeństwo już obecnie czynią przygotowania, aby ewentualny kataklizm przyrody nie zastał nas nieprzygotowanymi do zaradzenia złu. Władze wojskowe, które mają możliwość najskuteczniejszego wspierania akcji przeciw powodziowej, wystąpiły z inicjatywą skoordynowania dotychczasowych posunięć.

Akcja ma być skierowana w dwóch kierunkach: zapobiegnięcia powodzi i obrony technicznej, oraz niesienia ratunku okolicom, dotkniętym kataklizmem powodzi.

Powszechnie spodziewane jest, że w bieżącym roku lody spłyną przy końcu marca lub na początku kwietnia, nie powodując katastrofy. Powódź nastąpiłaby dopiero w razie nagłej 2-3 dniowej odwilży z opadami deszczowymi. Poza tem w niektó-

rych miejscach, gdzie lód osiadł na dnie, katastrofy są nieuniknione, należy jednak dbać o to, aby nie przybrały one groźniejszych rozmiarów. Możliwe są jednak różne niespodzianki, które mogą mieć bardzo poważne następstwa.

Utworzenie się zatorów na Wiśle możliwe jest pod Zawichostem, Jabłonką, Jeziorną i Modlinem, gdzie Wisła rusza zawsze wcześniej niż Narew, powodując napływ mas wodnych w górę rzeki Narwi.

Na całym terenie Rzplitej na rzekach odrąbywany jest lód przy filarach wszystkich mostów.

Najbardziej zagrożone są oczywiście mosty drewniane, których na Wiśle jest dość dużo. Specjalne niebezpieczeństwo zawisło nad mostami drewnianymi w Szczecinie, Sandomierzu, Annopolu Puławach, Dęblinie, Wyszogrodzie, Płocku i Włocławku.

Celem skoordynowania wyników akcji ratunkowej został utworzony ogólnopaństwowy komitet przeciwpowodziowy, złożony z przedstawicieli władz i z społeczeństwa.

W Polskim Czerwonym Krzyżu w Warszawie odbyło się posiedzenie przewodniczących sekcji stołecznego komitetu obywatelskiego pomocy dla powodzian. Ze stanu prac zostały złożone sprawozdania sekcji: odzieżowej, żywnościowej, finansowej, sanitarnej, prowincjonalnej i łącznikowej zostały wydane już pewne kredyty na rozpoczęcie działania.

◆ HUMOR I SATYRA ◆**Z sądu.**

Adwokat po zakończeniu sprawy depezuje do swojego klienta: „Sprawiedliwość zwyciężyła“. Na to klient odpowiada: „natychmiast założyć apelację“.

Moda.

Ze moralność się poprawia
Moda nam przykładem służy,
Wprawdzie pierwsze kroki stawia,
Jednak i to dobrze wróży!

Tak królowa woła śmiało
Grzechem było co się działo
W górę poszły zbyt sukienki
Panom spowszedniały wdzięki.

Z tyłu zakryć, z przodu można
Pozostawić tak jak było,
Przez to myśl osłabnie zdrożna,
A tak samo będzie miło.

Atom.

Pyłki.

Prohibicja już w Pruszkowie.
To się wprost nie mieści w głowie!
Potem Kutno i Włocławek,
Skąd do Lipna toż kawałek.

U nas woda brudna wstrętna,
Brzydko pachnie, zawsze mętna.
Dzięki tylko koniakowi
Jakoś wszyscy dotąd zdrowi

Lecz naprawdę w naszym mieście
Zamknąć warto studzien dwieście.
Trunki wcale nam nie szkodzą
Grzeją zimą, latem chłodzą.
Niechno prohibicja przyjdzie
Bokiem jej ta podróż wyjdzie,
Postawimy barykady
Z pustych flaszek. Nie da rady!

Atom.

Skrzynka pocztowa.

P. Kowalskiemu — Radzimy zwrócić się ze skargą do Pana Starosty, który już dał się poznać z energicznego tępienia nadużyć.

P. Kowalskiego z Wyczałkowa prosimy o dalsze zasilanie nas cennymi artykułami,

P. B. z Kikoła. Przekonawszy się, że gajowi w lasach prywatnych, zamiast strzec mienia swego chlebobawcy, zajmują się tempieniem zwierzyny łownej. Starostwo postanowiło cofnąć dla tych gajowych pozwolenia na broń myśliwską, a natomiast zaopatrzyć ich w rewolwery.

Ciekawej z Lipna. Nazwisko autora pisującego dowcipne wierszyki w naszej Gazetce okryte jest tajemnicą redakcyjną. Możemy tylko stwierdzić, że „Atom“ jest miły i sympatycznym chłopczykiem, i nie jest bynajmniej wrogiem kobiet.

Ⓔ DZIAŁ URZĘDOWY Ⓔ

Poz. 30.

Statut**o samoistnym podatku komunalnym od posiadanych przedmiotów zbytku.**

Na podstawie art. 20 ust. 1 i art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ustaw R. P. Nr. 94, poz. 747, wprowadza się na rzecz Lipnowskiego Powiatowego Związku Komunalnego podatek od posiadania przedmiotów zbytku.

§ 1.

Opodatkowaniu podlegają następujące przedmioty, należące do mieszkańców powiatu Lipnowskiego: samochody osobowe, motocykle, rowery, karety, powozy, wolanty i t. p. ekipaże resorowe, broń myśliwska i konie wierzchowe, służące do osobistego użytku i wygody osobistej.

§ 2.

Do uiszczenia podatku obowiązani są posiadacze przedmiotów wymienionych w § 1.

§ 3.

Od podatku wolne są przedmioty zbytku, wymienione w § 1, które znajdują się w posiadaniu władz państwowych, samorządowych, przedstawicieli państw obcych oraz osób, czasowo przebywających w obrębie powiatu Lipnowskiego nie dłużej niż 4 tygodnie, lub też przebywających czasowo w gminie dłużej niż 4 tygodnie, ale zamieszkałych stale w obrębie innego związku komunalnego, w którym podatek od przedmiotów zbytku jest wprowadzony.

§ 4.

Podatek wynosi rocznie:

a) od samochodu osobowego	120 zł
b) od motocyklu	20 zł
c) od roweru	10 zł
d) od karety	60 zł

e) od powozu	40 z
f) od wolantu	30 zł
g) od innych ekipaży resorowych	20 zł
h) od dubeltówki i sztuceru	25 zł
i) od każdego konia wierzchowego	40 zł

U w a g a: Stawki podatku od samochodu należy różniczkować w zależności od siły nośnej, zaś stawki podatkowe od karet i innych ekipaży, w zależności od tego, czy ekipaż jest parokonna, czy jednokonna.

§ 5.

Podatek płatny jest jednorazowo za cały rok.

§ 6.

Wymiar podatku uskutecznia Wydział Powiatowy na podstawie danych o posiadanych przedmiotach zbytku, podlegających opodatkowaniu, które posiadacze tych przedmiotów obowiązani są zakomunikować Wydziałowi Powiatowemu w sposób, wskazany w przepisach wykonawczych do niniejszego statutu.

§ 7.

Celem kontroli podatku może Wydział Powiatowy żądać od właścicieli nieruchomości przedłożenia wykazu osób, posiadających przedmioty zbytku, podlegające opodatkowaniu.

§ 8.

Wydziałowi Powiatowemu przysługuje prawo w wyjątkowych wypadkach czynienia ulg względnie zupełnego zwolnienia przedmiotów od opodatkowania,

§ 9.

Zawiadomienie o wymiarze podatku następuje przez wyłożenie w lokalu Wydziału Powiatowego listy płatników za wskazaniem liczby przedmiotów opodatkowania i przypadających kwot podatkowych oraz przez publiczne obwieszczenie o wyłożeniu z oznaczeniem w nim terminu płatności podatku i środków prawnych.

§ 10.

Odwołania podlegają przepisom art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 94, poz. 747), a w województwach poznańskim i pomorskim — przepisom § 14 ust. 2 i § 11 ust. 4 i 5 o daninach powiatowych i prowincjonalnych z dnia 24 kwietnia 1906 r. (Zb. ust. pruskich str. 159), względnie przepisom § 69 i nast. ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r. w brzmieniu, nadanem jej ustawą z dnia 13. V. 1918 r. (Zb. ust. pruskich str. 53.)

§ 11.

Nieuiszczony w terminie dodatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kosztów egzekucyjnych, odsetek i kar za zwłokę. (Po wydaniu rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z dnia 17 V. 1927 r. Dz. Ust. Nr. 46, poz. 401, należy do § 11 dodać: „Według postanowień, zawartych w ustawie z dnia 31 VII. 1924 r. (Dz. Ust. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 17 V. 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 46, poz. 401)” — (przyp. aut.)

§ 12.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości 345,9 o ile nie będą mieć zastosowania art. 6—66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 94, poz. 747).

§ 13.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Wydział Powiatowy.

§ 14.

Statut niniejszy nabywa mocy obowiązującej od dnia następnego po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą i ogłoszeniu przez Wydział Powiat. w Gazecie Urzędowej.

Statut powyższy zatwierdzony został reskryptem Pana Wojewody z dnia 22. II. 1929 r. za L. 3416b/1694 na czas nieograniczony.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Starosta:

(—) Krzyżanowski.

Poz. 31.

Statut

o opłatach o przeniesienie własności nieruchomości.

§ 1.

Na zasadzie art. 13 ustawy z dnia 11 sierpnia 1924 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 94, poz. 747) w brzmieniu ustalonym rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 22 III. 1928 r. (Dz. Ust. Nr. 36, poz. 335), wprowadza się na rzecz Lipnowskiego Powiatowego Związku Komunalnego opłatę komunalną od umów o przeniesienie własności nieruchomości.

§ 2.

Opłacie tej podlegają umowy o odpłatne przeniesienie własności nieruchomości, które podlegają opłatom stemplowym w myśl ustawy z dnia 1. VII. 1926 r. (Dz. Ust. Nr. 98, poz. 570). Za nieruchomość w rozumieniu niniejszego statutu uważa się oprócz przedmiotów, które są nieruchomościami w myśl przep. prawa cywilnego, inne przedmioty, o ile są wymienione w ustępie ostatnim art. 12 ustawy o opłatach stemplowych.

§ 3.

Opłata pobierana będzie na rzecz Powiatowego Związku Komunalnego w wysokości połowy opłaty stemplowej.

§ 4.

Wymiar i pobór opłaty skutecznie Wydział Powiatowy, który może ze swej strony upoważnić do tej czynności organa, pobierające państwową opłatę od umów o przeniesienie własności nieruchomości. Za czynności tych organów przy wymiarze i poborze opłaty komunalnej może być im przyznany z funduszu Związku Komunalnego wynagrodzenie do wysokości proc. pobranej opłaty.

§ 5.

Płatnicy opłaty komunalnej w wypadku, gdy pobierana jest bezpośrednio przez Wydział Powiatowy, względnie Magistrat, winni przedstawić temuż Wydziałowi Powiatowemu, względnie Magistratowi, najdalej w ciągu 14 dni po sporządzeniu aktu i uiszczeniu opłaty państwowej wszystkie dane, dotyczące wymiaru opłaty tej. Wymiar opłaty komunalnej Wydział Powiatowy względnie Magistrat skutecznie na podstawie powyższych danych tudzież innych danych, otrzymanych w sposób przewidziany w artykule 44 ustawy z dnia II. VIII. 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 94, poz. 747).

§ 6.

Wymierzoną przez Wydział Powiatowy wzgl. Magistrat opłatę komunalną winien płatnik uiszczyć do dnia 14-tu po doręczeniu nakazu płatniczego. O ile zaś opłata pobierana jest przez organa, uprawnione do poboru opłaty państwowej (§ 4) winna być uiszczona równocześnie z opłatą państwową.

§ 7.

Odwołania w sprawach wymiaru podatku wnosić należy w terminie i trybie, przewidzianym art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 94, poz. 747).

§ 8.

Nieuiszczony w terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kosztów egzekucyjnych i kar za zwłokę, według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. Ustaw Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 17 V. 1927 r. (Dz. Ustaw Nr. 46, poz. 401).

§ 9.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku, podlegają karze do wysokości 345,9 fr. zł, o ile wykroczenie nie jest karalne art. 62-66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 94, poz. 747).

§ 10.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Wydział Powiatowy, względnie Magistrat.

§ 11.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą z dniem ogłoszenia w sposób, w danej miejscowości przyjęty.

Powyższy statut zatwierdzony został reskryptem Pana Wojewody z dnia 19. II. 1929 r. za L. 3416/1794 na czas nieograniczony.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Starosta:

(—) Krzyżanowski.

Poz. 32.

Legja Inwalidów Wojsk Polskich
Zarząd Główny w Warszawie
Ul. Mała 2, telefon 159-10.
L. 1791/28.

Warszawa, dnia 29 grudnia 1928 r.

Odpis z odpisu.

Wielmożny Panie Ministrze!

Załączając prospekt kalendarza terminowego na rok 1930, wydanego nakładem „Legji Inwalidów W. P.” prosimy o łaskawe poparcie naszej akcji przez wydanie okólnika do podległych sobie władz i instytucji z zaleceniem, aby przy zakupach kalendarzy na rok 1930, nabywano w pierwszej linii kalendarz przez nas wydany, ponieważ czysty dochód z rozprzedaży tego wydawnictwa przeznaczaliśmy na „Centralny Fundusz Budowy Domu Inwalidy Polskiego im. Gen. Sowińskiego, który w roku 1931, a więc w 100-lecie śmierci Patrona naszego ma stanąć w Warszawie na wzór paryskiego „Palais des Invalides”.

Ponieważ potrzeba takiego domu jest naprawdę niezwykle palącą, nie wątpimy, że J. W. Pan Minister dopomoże nam w naszych wysiłkach przez wydanie wyżej wspomnianego okólnika tembardziej, że cena kalendarza powyższego nie przekroczy kwoty zł 1 gr 50.

Z wysokim poważaniem

Za Zarząd Główny:

p. o. Prezesa Zarządu Głównego

(—) St. Pawluk,

wiceprezes Zarządu Głównego.

Sekretarz Zarządu Głównego:

(—) K. Tokolli.

Urząd Wojewódzki Warszawski
Wydział Ogólny Nr. Org. 1—2.

Warszawa, dnia 22 2. 1929 r.

Do

Panów Przewodniczących Wydziałów Powiatowych
i Prezydentów miast wydzielonych
Województwa Warszawskiego.

Przedmiot: Kalendarz „Legji Inwalidów.”

Urząd Wojewódzki Warszawski przesyła w załączeniu odpis pisma Zarządu Głównego Legji Inwalidów Wojsk Polskich z dnia 29 grudnia 1928 r. w sprawie nabywania wydanego nakładem tegoż zrzeczenia kalendarza terminowego na rok 1930.

Z uwagi na cele zakreślone przez Legję Inwalidów Urząd Wojewódzki prosi Pana Przewodniczącego (Prezydenta) o rozważenie możliwości przyjęcia zgłoszonej przez nią oferty i wydanie stosownych zarządzeń.

Za Naczelnika Wydziału:

(—) St. Tomaszewicz,
Inspektor Wojewódzki.

Wydział Powiatowy Lipno.

L. III-I-24/1. Lipno, dnia 5 marca 1929 r.

Do Magistratów i Urzędów gminnych
powiatu Lipnowskiego.**Przedmiot: Kalendarz „Legji Inwalidów.”**

Do wiadomości.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Starosta:

(—) Krzyżanowski.

Poz. 33.

Prezes

Sądu Okręgowego we Włocławku.

Nr. 1178/29. Włocławek, dnia 26 lutego 1929 r.

Do Pana Starosty powiatu Lipnowskiego.

Niniejszem podaję do wiadomości Pana Starosty, że na mocy zarządzenia mojego z dnia dzisiejszego nr. 51 opartego na art. 10 Dekretu b. Rady Regencyjnej Król. Polskiego (Dz. Pr. nr. 5/18, poz. 10) od dnia 26 lutego 1929 r. powiat Lipnowski podzieliłem na dwa rewiry egzekucyjne (komornikowskie), do których należą następujące miasta i gminy:

2) Rewir I-szy: m. Lipno i gminy: Mazowsze, Nowogród, Dobrzejewice, Obrowo, Osówka, Bobrowniki i Jastrzębie.

b) Rewir II-gi: m. Dobrzyń n./W. i gminy: Skępe, Ligowo, Tłuchowo, Chalin, Oleszno, Szpetal, Kłock, Czarne i Kikół.

Pierwszy rewir przydzieliłem dotychczasowemu komornikowi p. Józefowi Zatrzybowi z siedzibą w Lipnie, drugi zaś rewir nowomianowanemu komornikowi p. Józefowi Sarzale, również z siedzibą w Lipnie.

Prezes: (—) nieczytelny.

Sekretarz Naczelny: (—) nieczytelny.

Starosta Powiatowy w Lipnie.

L. I: og. 11. Lipno, dnia 7 marca 1929 r.

Do Magistratów i Urzędów gminnych
powiatu Lipnowskiego

do wiadomości.

Starosta:

(—) w z. Kawczyński.

OGŁOSZENIA.**Skóry grzbietowe,**

rdzenne pasy nape-
dowe, troki łączniki
pasowe, wosk do rze-
mieni, skóry wierz-
chnie, skóry na po-
deszwy,
skóry rymarskie.

Ostatnio prowadzimy:
materiały izolacyjne i u-
szczelniające, obłogi: azbe-
stowo-grafitowe i konopne,
oliwiarki Staffera, maźnice,
plótno szmerglowe,
oliwiarki kropłowe,
oliwiarki samoczynne
i oliwiarki wentylowe.

Kuntze & Kittler, Toruń,

Żeglarska 21. Telefon 10.

Emil Dobersztejn,

zamieszkały w Działach gm.
Szpetal, zgubił dubeltówkę
„Laucastra” nr. 333 kl. 12. A 48

Celina Saffjanówna

zgubiła świadectwo szkolne
w zakresie 4 klas, wydane
przez Państwowe Gimnazjum
Im. R. Traugutta w Lipnie.

Jerzy Rudziński

z Lipna zgubił świadectwo
szkolne kl. IV wydane przez
Gimnazjum Im. Traugutta w
Lipnie w 1927 r.

Teodor Kepiński

z Jenczywka gm. Jastrzębie,
zgubił rewolwer Browning klb.
7⁹⁶ nr. 249000. A 45

Bronisław Słomski

z Liska gm. Szpetal, zgłosił
kradzież Browninga heig., kl.
6⁹⁶ nr. 820029. A 46

**Zelik Feld i Chiel
Lidzbarski**

z Dobrzyń n./W., zgubił
świadectwo przemysłowe kaf.
VI nr. 343, wydane przez
Urząd Skarb. w Lipnie 31 XII
1928 r. A 47

Za redakcję i dział urzędowy odpowiedzialny: Zygmunt Byszewski, Lipno.

Drukarnia Toruńska S. A. w Toruniu.